

**XXXI. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP HRVATSKOGA
DRUŠTVA ZA PRIMIJENJENU LINGVISTIKU JEZIK I
NJEGOVI UČINCI**

*Vesna Deželjin**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

U Rijeci je od 4. do 6. svibnja 2017. na Filozofskom fakultetu održan XXXI. međunarodni znanstveni skup Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku. Sva izlaganja ovogodišnjega skupa, objedinjena pod zajedničkim nazivom *Jezik i njegovi učinci*, potvrdila su da je raznovrsnost jezičnih tema i pristupa u njihovu proučavanju uistinu velika i da je stalni motivirajući poticaj domaćim i stranim znanstvenicima da o njima raspravljaju.

Skupu je prethodio pretkonferencijski događaj te je 3. svibnja održan 2. simpozij SCIMETH-a (tj. o znanstvenim metodologijama). Ove je godine taj jednodnevni skup u organizaciji riječkoga ogranka HDPL-a, pod nazivom *Scijentometrija i objavljivanje znanstvenih radova u lingvistici*, okupio tri izlagača, Maria Brdara sa Sveučilišta u Osijeku (*Kroz recenzentsko sito i rešeto*) te Kristiana Novaka (*Od scijentometrije do diplomacije: kako odabrati lingvistički časopis i kako povećati svoje šanse za objavljivanje?*) i Anitu Memišević sa Sveučilišta u Rijeci (*How to present your scientific work in the best light?*).

Tijekom trodnevnoga trajanja skupa HDPL-a, koji se, ovisno o danu, odvijao u trima ili četirima paralelnim sekcijama, okupljeni su sudionici i slušači imali priliku čuti četiri plenarna izlaganja.

Nakon svečanoga otvorenja skupa 4. svibnja, slijedilo je prvo plenarno izlaganje Maria Brdara sa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (*Some metaphorical and metonymic effects in health communication: From the epistemic to the social*). Zbog velikih komunikacijskih mogućnosti figurativnih izraza, posebno u trenutcima kada valja prikriti neke nelagodne i nezgodne činjenice, Brdar je na primjeru dviju metafora preuzetih iz endokrinologije te

* vdezelji@ffzg.hr

dviju metonimija pokazao da govornik (zdravstveni radnik) može lakše i uspješnije komunicirati sa sugovornikom (pacijentom) ako svjesno prilagođava izraze takve vrste.

Rad skupa nastavio se podjelom izlagača u četiri odvojene sesije. Jedna od njih objedinila je izlagače kojima je predmet proučavanja bio talijanski jezik, a u njoj su sudjelovale Andrea Rogošić i Antonija Bosanac (*Kulturološki elementi u talijanskoj sinkronizaciji američkih humorističnih serija*), Irena Marković (*Motiviranost i značenje talijanskih frazema kod L2 govornika*), Ivica Peša Matacki (*Sui valori pragmatici degli evidenziali in italiano contemporaneo*), Ivana Lalli Pačelat (*Prijevodne univerzalije – primjer hrvatskih i talijanskih prijevoda*) te Olja Peršić Arsić (*L'interazione orale nell'insegnamento della lingua serba e croata come LS*). Druga je sekcija okupila izlaganja vezana za proučavanje i usvajanje njemačkoga i engleskoga jezika, a sudjelovali su Anita Pavić, Marija Perić i Nikolina Miletić (*Emotionen in der Sprache de Politiker*), Marija Perić (*Phrasemes aus dem Bereich „intellekt“ im Deutschen und Englischen*), Marija Lütze Miculić i Mirela Landsman Vinković (*Utvrdjivanje razine poznavanja razrednoga jezika među studentima i nastavnicima njemačkoga jezika*), Ninočka Truck-Biljan (*Kohezivna sredstva kao pokazatelj povratnoga učinka jezičnoga ispitivanja*), Manuela Karlak (*Strategija učenja u engleskom i njemačkom kao stranim jezicima i njihova veza s motivacijom i komunikacijskom jezičnom kompetencijom*) te Nikolina Miletić (*Somatismen mit dem Lexem Kopf als Ausdruck von Emotinen*). Treća sekcija bila je posvećena specijaliziranim jezicima, odnosno jezicima struka: Bruno Nahod, Perina Vukša Nahod i Mladen Bušić održali su izlaganje pod naslovom *O problemima implementacije i harmonizacije visokospecijaliziranoga medicinskog nazivlja u veliku nacionalnu terminološku bazu podataka*. Izlaganje Eveline Miščin bilo je naslovljeno *Needs analysis of students of financial and medical English*, dok je naslov izlaganja Darije Omrčen bio *Doughnuts, spiders and stars: Analysis of English graphical representations' names*. Vesna Župan prezentirala je rad naslovljen *Predmetna obrada ekonomske literature u akademskom knjižničarstvu Srbije: jezični izazovi i dostignuća*, a Katja Dobrić Basaneže izložila je rad *Interpreting Phraseological Units in Legal Discours: The Case of Extended Unit of Meaning*. Posljednja sekcija prvog prijepodneva skupa okupila je izlaganja Jelene Tušek i Anite Peti-Stantić (*Što je predočivo, a što konkretno u hrvatskom?*), Marine Peršurić Antonić (*The Power of Persuasion: the Importance and Impact of Metadiscourse*), Nikoline Palašić (*Performativnost obećanja u političkom diskursu*) i Aleksandra Mijatovića (*Govornik u nastajanju: jezična neotenija i materinski jezik*).

Ranopopodnevni dio skupa otvorilo je plenarno izlaganje Danijele Trenkić (*University of York*) pod naslovom *The effects of proficiency in the*

language of instruction on university students' academic achievement, u kojemu je pokazala da neujednačena ovladanost jezikom na kojemu se odvija nastava (engleskim u konkretnom slučaju) u dobroj mjeri uvjetuje uspjeh u akademskom obrazovanju te je stoga potrebno, u slučaju stranih studenata, to uzeti u obzir.

Poslijepodnevni rad skupa bio je razdijeljen u tri sekcije. Prva je sekcija bila posvećena nekim suvremenim jezičnim pojavama i tipovima hrvatskoga jezika, kao što se vidi iz naslova izlaganja Dunje Jutronic (Analiza jezika pjesama grupe Tonči Huljić & Madre Badessa i TBF-a – prilog teoriji jezičnih promjena), Filipa Galovića (Govor mladih iz mjesta Milne na otoku Braču), Mateje Šporčić (Prostorna dijalektna izdiferenciranost i predodžbe govornika – perceptivna dijalektologija zaprešićkoga područja) i Sandre Jukić (O utjecaju urbanoga govora grada Rijeke na usvajanje inojezičnoga hrvatskoga). Sljedeća je sesija okupila istraživače koji se oslanjaju na kognitivni pristup proučavanju jezika te je bilo moguće čuti izlaganja Jasmine Jelčić (The representation of the container metaphor in Croatian and its implications for EFL teaching), Benedikta Peraka, Katarine Damčević i Jane Milošević (O majci, bogu i drugim dragim stvarima: Kognitivno-lingvistička analiza psovki u hrvatskome i engleskome), Ivane Čizmar (Koncept (NE)MORALA u hrvatskom jeziku) i Cecilije Jurčić Katunar (Semantička i gramatička profilacija iskazivanja boli). U posljednjoj sesiji našla su se izlaganja koja su preispitivala neke strategije učenja i podučavanja jezika. Ana Vidović Zorić i Elenmari Pletikos Olof izložile su rad pod naslovom Učinak čitanja naglas i u sebi na pamćenje, Antonia Ordulj izložila je svoje istraživanje naslovljeno Analiza vrsta odgovora imenskih kolokacija u zadacima produktivne razine u hrvatskom kao inom jeziku, a Sanja Vičević Ivanović, Jakob Patekar i Nataša Košuta u svojem su radu pokušali odgovoriti na postavljeno pitanje: Pripremaju li studijski programi buduće profesore stranoga jezika za rad s malim učenicima.

Prvi radni dan skupa završio je predstavljanjem niza knjiga koje su članovi HDPL-a objavili u razdoblju između prošlogodišnjega i ovogodišnjega skupa Društva, pa su se tu našli sljedeći naslovi: *Applied Linguistics Research and Methodology: Proceedings from the 2015 CALS conference*, ur. Kristina Cergol Kovačević i Sanda Lucija Udier, Peter Lang, Frankfurt am Main 2017; *Jezik kao predmet proučavanja i jezik kao predmet poučavanja*, Zbornik radova sa znanstvenoga skupa HDPL-a 2016. u Rijeci, ur. Diana Stolac i Anastazija Vlastelić, Srednja Europa i HDPL, Zagreb 2017; *STRUNA*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb – terminološki e-rječnici, 2016./2017.; Darko Matovac, *Prijedlozi u hrvatskome jeziku – značenje, prostorni odnosi i konceptualizacija*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2017; Dunja Jutronic –

Marijana Tomelić Ćurlin – Anita Runjić-Stoilova: *Libar o jeziku Marka Uvodića Splićanina*, Filozofski fakultet u Splitu, Split 2017; Branka Drljača Margić, Irena Vodopija-Krstanović: *Uncovering English-Medium Instruction: Glocal Issues in Higher Education*, Peter Lang, Frankfurt Am Main 2017; Martina Bajčić, *New Insights into the Semantics of Legal Concepts*, John Benjamins, Amsterdam/Philadelphia 2017, Gabi Abramac: *Dos heylike yidish vort: jidiš i drugi jezici ortodoksnih Židova u New Yorku*, Srednja Europa, Zagreb, 2016; Branimir Belaj – Goran Tanacković Faletar: *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika (knjiga druga): sintaksa jednostavne rečenice*, Disput, Zagreb 2017 i *Towards the Professionalization of Court Interpreters and Legal Translators in the EU*, ur. Martina Bajčić i Katja Dobrić Basaneže, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2016.

Drugi dan znanstvenoga skupa HDPL-a započeo je Skupštinom Društva, a nakon toga su započela izlaganja u četirima sekcijama. Mihaela Matešić, Anita Memišević i Maja Brala-Vuković autorice su izlaganja pod naslovom *Pragmatics and semantics of the verb 'misliti'*, a Goranka Blagus Bartolec izložila je svoje istraživanje pod naslovom *Glagolske kolokacije u administrativnome funkcionalnom stilu*. Na poteškoće u poučavanju hrvatskih glagolskih prefikasa upozorili su Sanda Lucija Udier i Darko Matovac (*Prototipnost i čestotnost u poučavanju glagolske prefiksacije*), dok su Jana Kegalj i Mirjana Borucinsky održale izlaganje naslovljeno *Govorni činovi u strukovnome jeziku brodstrojarskih komunikacija*. U drugoj su se sekciji našla izlaganja o nekim pojavama govornoga jezika: Melita Aleksa Varga i Ana Keglević održale su izlaganje *'Iznimka potvrđuje pravilo': Mladi i poslovice u Hrvatskoj*, a Martina Bašić, na primjeru crkveničke društvene mreže, iznijela je zapažanja o promjenama, ali i o očuvanju jezika (*Primjena teorije društvene mreže u sociolingvističkom istraživanju*). Ana Mikić Čolić i Maja Glušac, u izlaganju naslovljenom *Damu se ne pita za godine – izricanje dobi u hrvatskom jeziku*, upozorile su na odnos govornika o referentu koji određuje i leksički izbor pri izricanju godina referenta. Marijana Togonal upozorila je na osobitost javnoga govora (*Poštapalice kao dio jezične kulture javnih govornika*), a Iva Polić na *Skraćivanje hrvatskih riječi u komunikaciji kratkim tekstnim porukama*. Treću je sekciju, posvećenu nekim pitanjima fonetske prirode, otvorio Damir Horga izlaganjem pod naslovom *Neofonemski glasnik [a] u hrvatskom spontanom govoru*. Blaženka Martinović zanimala se pitanjem naglasaka u hrvatskom jeziku (*Od naglasnih dubleta do pseudodubleta*). Zdravko Biočina, Iva Bašić i Gordana Varošaneć autori su izlaganja u kojemu se namjerava prikazati i opisati složeni prozodijski sustav dijela bračkih govornika (*Prozodijski sustav Pražnica*), a Daša Grković i Iva Bašić autorice su izlaganja koje nastoji pridonijeti kodificiranoj

naglasnoj normi u području posuđenica koje se pojavljuju na radiju i televiziji (*Radio i televizija u naglašavanju*). U četvrtoj jutarnjoj sekciji izlagale su Brankica Bošnjak Terzić (*Komponente samoreguliranog učenja u engleskom jeziku struke*), Mateja Fumić (*Da se drugačije zove, bi li jednako mirisalo? – pejorativi iz područja medicine*) i Ivana Matić (*Kako mjeriti strah od čitanja na stranome jeziku?*).

Ranopopodnevni rad skupa nastavio se trećim plenarnim predavanjem koje je održala Henriette Hendriks (*University of Cambridge*) pod naslovom *Cognition versus linguistic typology as driving forces for language acquisition: evidence from the expression of caused motion*, a u kojemu je pokazala kako između djece i odraslih postoji razlika u usvajanju načina da se jezikom izrazi uzrokovano kretanje. Popodnevna izlaganja bila su podijeljena u tri sekcije. Prva je bila posvećena temama vezanim za usvajanje stranoga jezika, a u njoj su se našla izlaganja Branke Drljača Margić i Irene Vodopija-Krstanović (*/Micro/teaching through the medium of English: University content teachers' practice and learning*), Sare Brodarić (*The influence of English-language media informal exposure on students' motivation and preferences towards specific language activities in the EFL classroom*) te Alenke Mikulec i Renate Šamo (*Dnevnik čitanja kao instrument samonadgledanja procesa čitanja na stranome jeziku*). Druga je sekcija bila usmjerena na neke teme hrvatskoga i uopće slavenskih jezika. Izrada elektroničkoga rječnika dovodi u prvi plan niz tema i pitanja, a rezultat toga su odvojena izlaganja Milice Mihaljević (*Muško i žensko u e-rječniku*) i Lane Hudeček (*Pragmatički elementi u e-rječniku*). Neda Pintarić zanimala se etimologijom leksema za obilježavanje dijelova tijela (*Zajednički korijeni ekstremnih somatizama u određenim slavenskim jezicima*), a Barbara Buršić i Boris Kern održali su izlaganje pod naslovom *Problematika genitiva množine u poučavanju hrvatskoga i slovenskoga jezika kao inoga*. Treća je sekcija okupila nekoliko raznovrsnih izlaganja: Renata Geld i Ali Hussain Al Bulushi bili su autori izlaganja pod naslovom *The Effect of L1 in the Process of Strategic Thinking and Meaning Construal in L2*, Tina Balić izlagala je o temi *Sociolinguistic Effects of the Use of English in EU Institutions*, a Silvija Batoš i Dubravka Zakarija Bračić izložile su također sociolingvističku temu (*Language of the Internet & the Evernet: Sociolinguistic impacts*).

Posljednji dan skupa započeo je izlaganjem uglednoga profesora iz Padove i člana Akademije Crusca, Michelea A. Cortelazza, koji je na primjeru nekoliko izabranih karakteristika suvremenoga talijanskoga jezika pokušao odrediti odnos književnoga talijanskoga jezika i suvremenoga/novoga talijanskog standarda (*Quanto è vicino l'italiano letterario all'italiano /neo/standard?*).

Zatim su započele tri završne paralelne sekcije. U prvoj sekciji, posvećenoj nekim aspektima dvojezičnosti (višejezičnosti), izlagale su Tihana Kraš i Tara Medaković (*Interpretation of Czech subject pronouns in Czech monolinguals and Croatian-Czech simultaneous bilinguals*), Majda Čolak i Dunja Radulović izložile su svoje istraživanje pod naslovom *Stavovi doseljenika prema dvojezičnoj praksi u privatnoj i javnoj komunikaciju na Bujštini*, dok su Ana Bratulić i Siniša Smiljanić izložili rezultate svojega istraživanja naslovljenoga *Am I Bilingual? Factors Affecting Croatian Pre-service and In-service Teachers' Self Assessment of Bilingualism*. Ova je sekcija završila izlaganjem Snježane Husinec, *U potrazi za novim jezičnim identitetom: Sociolingvistička analiza privatne korespondencije Ivana Krizmanića i njegovog obiteljskog kruga*.

Druga je sekcija bila posvećena usvajanju materinskoga jezika izvan matične zemlje, dakle u okružju u kojemu je većinski jezik drugačiji. Nada Šabec izložila je svoj rad pod naslovom *The Impact of Heritage Language Proficiency and Attitudes on the Identity of Slovene Canadians*. Druga dva izlaganja bila su vezana za hrvatski jezik u Australiji: Luka Budak predstavio je svoj rad pod naslovom *Hrvatski jezik u Australiji: Od prvih škola hrvatskoga jezika do 35. obljetnice Hrvatskih studija*, a Jasna Novak-Milić izložila je rezultate istraživanja pod naslovom *Roditeljski stavovi prema hrvatskome kao nasljednome jeziku u Australiji*.

Treća je sekcija okupila istraživanja vezana za poduku hrvatskoga kao materinskoga i kao stranoga jezika. Milvia Gulešić Machata, Jelena Cvitanušić Tvico i Ana Grgić autorice su izlaganja pod naslovom *Brojevnne riječi kao pragmemi u hrvatskom kao inom jeziku u kojemu su upozorile na teškoće poduke i usvajanja tih struktura kod studenata*, Aida Korajac izlagala je o poteškoći usvajanja hrvatskih povratnih glagola (*Razumjeti se sa 'se' – kognitivnolingvistički opis povratnih glagola iz perspektive učenika HII-a*), dok su Vesna Deželjin i Ivančica Banković-Mandić izložile rezultate istraživanja o tipovima naglasaka kod italo fonih govornika koji uče hrvatski (*Naglasci talijanskih studenata u inojezičnom hrvatskom*). Sekciju je zatvorila Maja Balić Motušić izlaganjem naslovljenim *Stavovi hrvatskih nastavnika o metodama poučavanja usmjerenim na učenika*.

U svom završnom govoru u prigodi zatvaranja skupa predsjednica HDPL-a Diana Stolac proglasila je i najbolje izlaganje u sekciji mladih istraživača: najviše je bodova osvojila Ivana Matić izlaganjem *Kako mjeriti strah od čitanja na stranome jeziku?*, inače i prošlogodišnja pobjednica (kada je izlagala u suautorstvu s kolegicom Jasminkom Pernjek).